

Määräykset- ja ohjeet 14/2013 (Kolmansien maiden kaupankäyntiosapuolet): Yhteenveto ja palaute Nasdaq Helsinki Oy:n lausunnosta

Viittaus	Kommentit perusteluineen (ja mahdollinen muutoluehdotus)	Toimenpide	Muutettu kohta
Yleiset kommentit	<p>Nasdaq Helsinki Oy (pörssi) toteaa lausunnossaan, että MiFID II:n mukaan tarjoajan vastuun tulee olla pääasiallinen tekijä määritettäessä kauppaa edeltävää ja kaupan jälkeistä valvontaa ja arvioitaessa mahdollisten suoran sähköisen markkinoillepääsyn asiakkaiden soveltuvuutta.</p> <p>Pörssin mukaan esitetyt muutokset siirtäisivät vastuun asiakkaan soveltuvuuden arvioinnista pörssille ja suoran sähköisen markkinoillepääsyn hyväksyntä vastaisi käytännössä kolmansien maiden kaupankäyntiosapuolien hyväksyntää. Pörssin näkökulmasta tämä tarkoittaisi, että pörssi olisi yhteydessä kaupankäyntiosapuolen asiakkaisiin ja arvioisi näiden soveltuvuutta suoraan sähköiseen markkinoillepääsyyn, joka kuitenkin tapahtuisi pörssin kaupankäyntiosapuolen kautta ja tämän vastuulla. Tämä voisi pörssin näkemyksen mukaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> hämärtää vastuusuhteita, jotka on sääntelyssä lähtökohtaisesti asetettu olemassa olevien asiakassuhteiden pohjalle; tehdä suoran sähköisen markkinoillepääsyn asiakkaiden hyväksyntään ja soveltuvuuden arviointiin liittyvästä prosessista merkittävästi 	<p>Finanssivalvonta toteaa, että EU:n rahoitusmarkkinadirektiivi (2014/65/EU, MiFID II) ei sisällä suoraan säännöksiä siitä, millaisia vaatimuksia kolmansien maiden suoran sähköisen markkinoillepääsyn käyttäjille pitäisi asettaa, vaan mahdolliset vaatimukset ovat pitkälti jääneet kansallisen sääntelyn varaan. Kaupankäynnistä rahoitusvälineiden annetun lain (1070/2017, RahKaL) 27.6.2021 voimaan tulleen muutoksen myötä (HE 16/2021 vp.) Finanssivalvonnalla on mahdollisuus antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti suora sähköistä markkinoillepääsyä käyttävänä asiakkaana voi toimia ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö.</p> <p>Finanssivalvonta on täsmentänyt ehdotustaan siten, että hakijaksi on määritelty suoran sähköisen suoran markkinoillepääsyn tarjoaja, jonka vastuulla on selvittää kolmannen maiden asiakkaiden sopivuutta kyseisen järjestelyn käyttämiselle ennen suoran sähköisen markkinoillepääsyn myöntämistä ja sen jälkeen tapahtuvien määräaikaistarkastuksien. Pörssin on kuitenkin huolehdittava siitä, että suoran sähköisen markkinoillepääsyn tarjoaja arvioi asiakkaidensa sopivuutta kyseisen järjestelyn käyttämiseen.</p> <p>Finanssivalvonta katsoo, että määräyksiin ja ohjeisiin ehdotettujen muutosten voimaantulo 1.1.2022 lukien antaa pörssille</p>	<ul style="list-style-type: none"> Luku 1.2, kohta (9); ja Luku 4, kohdat (7) ja (15). Ehdotettujen muutosten voimaantulo päivitetty alkamaan 1.1.2022 lukien. <p>(Ks. tarkemmin lukukohtaiset toimenpiteet alla)</p>

	<p>raskaamman suhteessa olemassa olevaan pörssin prosessiin ja muilla markkinapaikoilla oleviin prosesseihin;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ heikentää merkittävästi pörssin kilpailukykyä suhteessa muihin markkinapaikkoihin, mukaan lukien muut Pohjoismaissa toimivat Nasdaq markkinapaikat; ja ▪ aiheuttaa merkittäviä muutoksia pörssin markkinaosuuksiin ja kaupankäynnin keskeisen osan menettämiseen muille markkinapaikoille, sillä suoran sähköisen markkinoillepääsyn asiakkaat voivat käydä pörssissä kaupankäynnin kohteena olevilla instrumenteilla kevyemmin vaatimuksin kauppaa muilla eurooppalaisilla markkinapaikoilla. <p>Lisäksi pörssi esittää, Finanssivalvonta asettaa määräyksiin ja ohjeisiin ehdotettujen muutosten voimaantulolle riittävän pitkän siirtymäajan (4-6 kk) huomioiden muutoksista mahdollisesti aiheutuva pörssin kaupankäyntisääntöjen ja prosessien päivitystarve.</p>	<p>riittävästi aikaa tehdä mahdollisia päivityksiä pörssin kaupankäyntisääntöihin ja prosesseihin.</p>	
<p>Luku 1.2</p>	<p>Pörssin mukaan suoran sähköisen markkinoillepääsyn käyttäjä ei hae pörssiltä suoraa sähköistä markkinoillepääsyä, vaan hakemuksen pörssille tekee suoran sähköisen markkinoillepääsyn tarjoaja eli pörssin kaupankäyntiosapuoli. Pörssin näkemyksen mukaan suoran sähköisen markkinoillepääsyn tarjoajan tulisi olla määräysluonnoksen tarkoittama hakija ja luvun 1.2 kohdan 8 alakohdan tulisi olla muotoiltu seuraavasti ja lukuun tulisi tuoda uusi kohta 9 (muutosehdotukset li-havoituna):</p>	<p>Finanssivalvonta on huomionnut pörssin ehdotuksen hakijan määritelmän osalta, mutta muokattuna, sillä suoran sähköisen markkinoillepääsyn tarjoajana voi toimia ainoastaan RahKaL:n 3 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu suomalainen sijoituspalveluntarjoaja tai muussa ETA-valtiossa vastaavan toimiluvan saanut sijoituspalvelun tarjoaja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Luku 1.2, kohdat (8) ja (9).

	<p><i>(8) Kaupankäyntiosapuoleksi hakijalla tarkoitetaan:</i> ...</p> <p><i>(9) Suoran sähköisen markkinoillepääsyn hakijalla tarkoitetaan:</i></p> <p><i>kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 15 §:n 1 ja 2 momentissa ja 5 luvun 19 §:n 2 momentissa tarkoitettua Kaupankäyntiosapuolta, joka hakee pörssiltä tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjältä suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. (Annettu [·].[·].2021, voimaan [·].[·].2021)</i></p>		
Luku 2.3	<p>Pörssi huomauttaa, että Finanssivalvonnan määräysenantovaltuutta koskevan luvun päiväyksiä tarvitaan päivittää uuden lain tullessa voimaan.</p>	<p>Ei päivitystarvetta, sillä määräysten- ja ohjeiden lukukohtaisia päiväyksiä tarkennetaan vain siinä tapauksissa, jos kyseistä kohtaa muutetaan. Lakimuutos tuodaan esille muutoshistoriamerkinnöissä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Luku 2.3. ▪ Luku 6
Luku 3	<p>Pörssi viittaa määräysluonnoksen lukuun 1.2 antamiinsa kommentteihin. Pörssin näkemyksen mukaan määräysluonnoksen (1) kohdan toista virkettä tulisi muuttaa vastaavasti ja sen tulisi olla seuraavassa muodossa (muutosehdotukset lihavoituna):</p> <p><i>Lisäksi näissä määräyksissä ja ohjeissa määritellään edellytykset, joiden perusteella pörssi voi antaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 15 §:n 1 ja 2 momentissa ja 5 luvun 19 §:n 2 momentissa tarkoitettulle kaupankäyntiosapuolelle oikeuden tarjota suoraa sähköistä</i></p>	<p>Finanssivalvonta on huomioinut pörssin ehdotuksen, mutta täsmentänyt sitä linjassa luvun 1.2 kohtaan (9) tekemiensä muutosten perusteella.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Luku 3, kohta (1).

	<i>markkinoillepääsyä kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. (Annettu [·].[·].2021, voimaan [·].[·].2021)</i>		
Luku 4	<p>Pörssi viittaa määräysluonnoksen lukuun 1.2 antamiinsa kommentteihin ja ehdottaa seuraavia muutoksia (muutosehdotukset lihavoituna):</p> <p>(5) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee selvittää kaupankäyntiosapuoleksi hakijan omistajien ja johdon luotettavuus, hyvämaineisuus, kokemus ja muu sopivuus, harjoitettavaksi aiotun toiminnan järjestäminen sekä hakijaa koskevat taustatiedot sen arvioimiseksi, että hakijan osallistuminen kaupankäyntiin ei vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta.</p> <p>(6) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistua siitä, että kaupankäyntiosapuoleksi hakijalla on riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupankäynnistä johtuvat velvollisuudet.</p> <p>(7) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistaa, että suoran sähköisen markkinoillepääsyn hakija selvittää kohdassa 5 ja 6 esitetyt seikat kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajasta tai muusta henkilöstä ennen suoran sähköisen markkinoillepääsyn myöntämistä ja sen jälkeen tapahtuvien määräaikaistarkastuksin (asiakasta koskeva due diligence-arvio).</p>	<p>Finanssivalvonta on huomionnut pörssin ehdotuksen ja täsmentänyt luvun 4 määräyksiä seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kohdat (5) ja (6) on muutettu pörssin ehdotuksen mukaisesti; ▪ Uusi kohta (7) on lisätty pörssin ehdotuksen perusteella, mutta sen sanamuotoja täsmennetty. Tämän muutoksen myötä luvun 4 määräyskohtien numerointi on muuttunut; ▪ Tarkennettu kohtaa (10) (ts. lausuntoversion aiempi kohta (9)) siten, että Finanssivalvonnalla on oikeus saada tietoa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttävän kolmannen maan asiakkaasta ja tämän asiakkaista; ▪ Tarkennettu kohtaa (12) (ts. lausuntoversion aiempi kohta (11)) koskemaan kaupankäyntiosapuoleksi hakijaa johtuen luvun 1.2 tehdyistä muutoksista hakijan määritelmän osalta; ▪ Lisätty kokonaan uusi kohta (13), jonka perusteella pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee edellyttää suoran sähköisen markkinoillepääsyn hakijalta suostumus sille, että hakija luovuttaa pyydetäessä suoran sähköisen markkinoille pääsyä hyödynnettävien kolmansien maiden asiakkaitaan koskevat valvonnan edellyttämät tiedot sille ja Finanssivalvonnalle. Muutos johtuu luvun 1.2 tehdyistä muutoksista hakijan määritelmän osalta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Luku 4, kohdat (5), (6), (7), (12), (13) ja (15).

	<p>(14) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan kohdissa 5 ja 6 mainittujen arvioiden tekemiseksi pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee saada sen edellyttämien muiden selvitysten lisäksi ainakin seuraavat kaupankäyntiosapuoleksi hakijaa koskevat taustatiedot. <i>(Annettu x.x.2021, voimaan x.x.2021)</i></p> <p>...</p> <ul style="list-style-type: none"> Selvitys kaupankäyntiosapuoleksi hakevan sijoituspalvelun tarjoajan tai suoran sähköisen markkinoillepääsyä käyttävän asiakkaan omista sisäisistä periaatteista ja ohjeistuksesta, joilla se estää omien palvelujensa hyväksikäytön rikolliseen toimintaan (esim. asiakkaan tuntemista sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevat sisäiset ohjeistukset ja periaatteet). <i>(Annettu [·].[·].2021, voimaan [·].[·].2021)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Tarkennettu kohtaa (15) (ts. lausuntoversion aiempi kohta (14)) pörssin ehdotuksen mukaisesti, mutta lisätty uuden kohdan (7) perusteella ohje siitä, että pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on huolehdittava siitä, että suoran sähköisen markkinoillepääsyn hakijan tulee 7 kohdan mukaisesti saada kohdissa 5 ja 6 mainittujen arvioiden tekemiseksi kohdassa (15) luetellut taustatiedot suoraan sähköistä markkinoillepääsyä käyttävistä asiakkaista. Lisäksi kohdassa (15) (ts. lausuntoversion aiempi kohta (14)) olevan luettelon viimeistä asiakkaantunteamiseen liittyvän selvityksen saamista koskevaa kohtaa on täsmennetty edellä kohtaan (15) tehtyjen muutosten perusteella. 	
<p>Luku 5</p>	<p>Pörssi viittaa edellä Määräysluonnoksen lukuun 1.2 antamiinsa kommentteihin. Pörssin näkemyksen mukaan määräysluonnoksen luvun 5 alla esitettyjen kohtia tulisi muuttaa vastaavasti ja niiden tulisi olla seuraavassa muodossa (muutosehdotukset lihavoituna):</p> <p>(1) Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajan tai muun henkilön kaupankäyntiosapuoleksi tai suoran sähköisen markkinoillepääsyn käyttäjäksi hyväksymisestä ennen kuin tämä aloittaa kaupankäynnin. <i>(Annettu [·].[·].2021, voimaan [·].[·].2021)</i></p>	<p>Finanssivalvonta on muuttanut luvun 5 kohdan (1) pörssin ehdotuksen mukaisesti. Lisäksi Finanssivalvonta on lisännyt uuden kohdan (2) pörssin ehdotuksen mukaisesti, mutta täsmennänyt sitä pörssiä ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää koskevalla velvollisuudella ilmoittaa Finanssivalvonnalle kohdassa (1) tarkoitetun hyväksymisen jälkeen suoraan sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävien kolmansien maiden asiakkaiden nimet ja yhteystiedot.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Luku 5, kohdat (1) ja (2).

	<p>(2) Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee ennen kuin kaupankäynti mahdollistetaan ilmoittaa Finanssivalvonnalle, mikäli se hyväksyy kaupankäyntiosapuolen hakemuksen tarjota suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajille tai muille henkilöille. (Annettu [·].[·].2021, voimaan [·].[·].2021)</p>		
--	--	--	--